

DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2023-280-4-41-46>

УДК 340:004

СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ МІСТА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Птащенко О.В.

THE SOCIAL SECURITY SYSTEM OF THE CITY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION

Ptashchenko O.V.

В представленій статті розглянуті основні особливості сучасної системи соціальної безпеки міста, представлено основні характеристики соціальної безпеки та запропоновані шляхи розвитку соціальної безпеки міста за умов цифрової трансформації. Цифрова трансформація систем соціальної безпеки в містах дозволяє створити більш гнучкі та ефективні механізми підтримки громадян. Застосування інноваційних технологій сприяє покращенню якості послуг та реагуванню на зміни у соціальному середовищі, забезпечуючи більшу соціальну справедливість та сталість в розвитку міст. Основною метою статті є визначення напрямів формування системи соціальної безпеки міста в умовах цифрової трансформації, визначення основних її складових та аналіз можливих шляхів її покращення. Цифрова трансформація може відігравати ключову роль у вдосконаленні систем соціальної безпеки міст та забезпеченні ефективного підтримки мешканців. Для покращення системи соціальної безпеки розглядається можливість впровадження електронних платформ для реєстрації та подання заяв на отримання соціальних послуг, що спростить процес та зменшить бюрократію. Також оптимізується доступ до онлайн-систем для мешканців та соціальних працівників для моніторингу та оновлення статусу заяв та виплат. Також важливо врахування використання аналітики та штучного інтелекту для аналізу даних про соціальні групи та визначення їхніх потреб; забезпечення персоналізованої соціальної підтримки на основі аналізу індивідуальних потреб та обставин; запровадження безготівкових транзакцій для виплат соціальних допомог та пільг, що забезпечить швидке та безпечне отримання коштів; використання систем для моніторингу залишків соціальних ресурсів та ефективності витрат для покращення управління бюджетом. Цифрова трансформація соціальної безпеки може покращити доступність та якість

соціальних послуг, зменшити бюрократичні бар'єри та сприяти більш ефективному використанню ресурсів для поліпшення якості життя мешканців міст. Усе це сприяє створенню більш сучасного та гнучкого підходу до соціальної підтримки.

Ключові слова: *рівень соціальної безпеки міста, національна економіка, розвиток, ризики та загрози, цифрові платформи, цифровий бізнес, трансформація, цифрова економіка, цифрові технології, розумне підприємництво, система економічної безпеки, соціальна підсистема, цифрова трансформація*

Вступ. Формування системи соціальної безпеки міста в умовах цифровізації вимагає комплексного підходу та впровадження сучасних технологій для оптимізації процесів, підвищення ефективності та покращення якості соціальних послуг. Так можливо зазначити, що особливостями такого процесу є: цифрова ідентифікація, цифровий доступ, електронні сервіси онлайн обслуговування, електронні кабінети у населення, аналітика та прогнозування, електронні системи виплат, електронне врядування, розвиток мережевої інфраструктури та інше.

Також зазначимо, що необхідним за таких умов стає врахування наступних характеристик: забезпечення додаткового рівня безпеки для захисту особистої інформації користувачів; застосування аналізу даних для ідентифікації соціальних тенденцій та потреб громади;

перехід до безготівкових систем виплат соціальних допомог для зменшення

адміністративних витрат та покращення доступності;

розробка електронних платформ для активної участі громади у прийнятті рішень та спільнотному розвитку;

забезпечення механізмів для ефективного збору та врахування думок та пропозицій мешканців;

запровадження електронних систем для оптимізації адміністративних процесів та управління соціальною безпекою міста;

створення цифрових інструментів для підвищення кваліфікації та пошуку роботи;

розробка та впровадження ефективних механізмів захисту особистої інформації та вивчення найкращих практик у цій області;

розробка мобільних додатків, спрямованих на полегшення доступу до соціальних послуг для людей з інвалідністю, літніх громадян та інших вразливих категорій населення;

використання відеоспостереження та інших цифрових рішень для забезпечення безпеки на вулицях та в об'єктах соціального обслуговування;

сприяння співпраці з приватним сектором для впровадження новітніх технологій та інновацій у сфері соціальної безпеки;

забезпечення доступу до електронних платформ для підтримки соціально-орієнтованих підприємств та стартапів;

застосування технології блокчейн для створення електронних документів та гарантії їхньої достовірності.

Цифрові технології можуть значно полегшити та покращити надання соціальних послуг у місті, забезпечуючи більш ефективну та доступну систему соціальної безпеки. Однак важливо враховувати аспекти приватності, безпеки та визначати чіткі стандарти для використання цифрових технологій у соціальній сфері. Вище зазначене підтверджує особливу актуальність представленої проблематики сьогодні, коли суспільство проходить через ряд трансформацій при побудові нового інформаційного суспільства та за умов цифровізації формування цифрової економіки.

Метою статті є викладення основних положень щодо формування системи соціальної безпеки міста в цифровій трансформації та інноваційних змін.

Аналіз досліджень та публікацій. Дослідження в галузі соціальної безпеки міста охоплюють широкий спектр тем і проблем, включаючи соціальні послуги, економічну стійкість, безпеку середовища та взаємодію

громадян. Дослідники у цій області здійснюють аналіз соціальних систем, розробляють та впроваджують інноваційні підходи до розв'язання соціальних проблем, а також вивчають вплив цифрових технологій на соціальну безпеку міст. Саме тому можливо стверджувати, що представлена тематика стосується багатьох аспектів починаючи від управлінських та до маркетингових. Також важливо зауважити, що всі представлені процеси відбуваються за сучасних умов цифровізації та трансформації. Тому до дослідників соціальної сфери можливо віднести наступне:

Панченко В., Резнікова Н., Птащенко О., Іващенко О. в представленій роботі [1] розглядають питання зайнятості населення, формування необхідного кадрового потенціалу для покращення підприємницької діяльності на різних рівнях, а також забезпечення соціального розвитку населення.

Tetyana Oleksiyuk, Olena Ptashchenko, Viktor Krasnoshchok, Dymytrii Grytsyshen and Larysa Sergiienko [2] в своїх дослідженнях піднімають питання удосконалення інформаційної політики, забезпечення стійкого процесу цифровізації та впровадження інформаційних технологій у всіх сферах суспільного життя, що в свою чергу сприяє забезпеченню розвитку електронної системи виплат, системи надання інформаційних послуг та становлення електронного врядування.

Kateryna Alekseeva, Mykhailo Maletych, Olena Ptashchenko, Olena Baranova and Zoriana Buryk [3] розглядають можливості для підтримки соціальних програм розвитку для забезпечення стійкого розвитку регіону та країни.

В своїх дослідженнях Баранов О. А. [4] робить акцент на синергійний ефект трансформацій, який однаково впливає на всі сфери суспільного життя та у такому поєднанні може давати найбільш позитивний вплив.

Michal Kosinski, David Stillwell & Thore Graepel [5] робить акцент на впливі цифровізації на розвиток населення та на його соціальну спрямованість.

Це не є вичерпний список дослідників представленої проблематики, що свідчить про необхідність її дослідження та необхідності розгляду окремих її складових, що відображено в представленій роботі.

Виклад основного матеріалу. Система соціальної безпеки міста є важливою складовою для забезпечення благополуччя та якості життя його мешканців. Соціальна безпека в місті охоплює різні аспекти, спрямовані на забезпечення захисту та підтримки різних

соціальних груп. В таблиці представлено основні елементи соціальної безпеки міста.

Система соціальної безпеки міста є комплексною та багаторівневою, спрямованою на створення сприятливих умов для розвитку та

благополуччя всіх його мешканців. Ключовими принципами успішної системи соціальної безпеки для міст є ефективність, справедливість, гнучкість та постійна готовність адаптуватися до змін у соціально-економічному середовищі.

Таблиця

Елементи соціальної безпеки міста

Система соціального забезпечення	Забезпечення гідної пенсійної підтримки для літніх громадян міста. Надання фінансової допомоги та професійної перепідготовки для безробітних громадян.
Система медичного обслуговування	Забезпечення доступу до якісної медичної допомоги для всіх мешканців міста. Розвиток і реалізація програм для підтримки здоров'я населення та профілактики захворювань.
Соціальна підтримка та обслуговування	Надання соціальної допомоги та обслуговування для людей з інвалідністю, літніх громадян, сімей у складних життєвих обставинах. Програми підтримки дітей та сімей, що можуть включати допомогу у вихованні, освіту та житлову підтримку.
Житлова політика	Забезпечення доступу до доступного та якісного житла для мешканців міста. Програми іпотечного кредитування: Розвиток програм, що сприяють отриманню житлових іпотечних кредитів та полегшують умови придбання житла.
Освіта	Забезпечення доступу до якісної освіти для всіх дітей та молоді. Розвиток програм для підвищення кваліфікації та професійного розвитку мешканців міста.
Ринок праці	Забезпечення програм та ініціатив для стимулювання робочих місць та підтримки підприємництва. Професійна перепідготовка: Розробка програм для перепідготовки та підвищення кваліфікації для адаптації до змін на ринку праці.
Захист прав та безпека	Розробка та реалізація програм для захисту прав мешканців міста та боротьби з соціальною нерівністю. Створення механізмів для боротьби з насильством та забезпечення безпеки життя громадян.
Інклюзія	Забезпечення механізмів для активної участі мешканців у прийнятті рішень та впровадженні програм. Створення умов для різноманітності та інклюзивності в усіх сферах життя міста.

Джерело: складено на основі [2, 5, 6, 7,8, 11, 12]

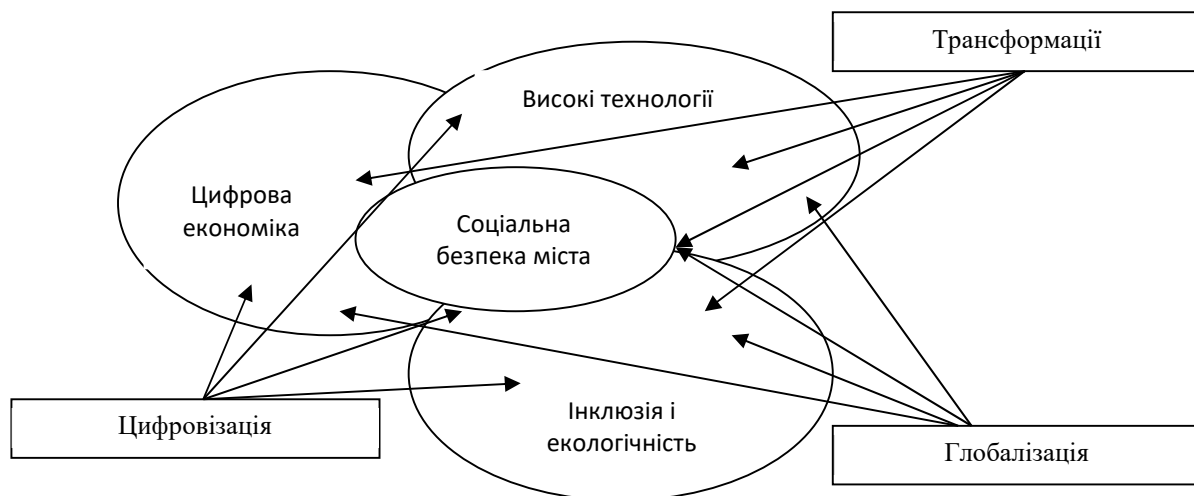


Рис. Схематичне відображення системи соціальної безпеки в умовах цифрової трансформації

Джерело: складено автором

Також необхідно зауважити, що використання сучасних технологій, таких як штучний інтелект, аналітика даних та блокчейн, для оптимізації управління та впровадження інновацій в систему соціальної безпеки призводить до оптимізації системи управління на місцевому рівні. Також необхідно враховувати введення програм для підвищення екологічної свідомості та захисту довкілля серед мешканців [9, 10], розробку проектів для зменшення викидів та споживання ресурсів містом та розвиток ініціатив для вирішення проблем соціальної нерівності та викликів, пов'язаних із стигмою.

На рисунку доцільним є представлення схематичного відображення системи соціальної безпеки міста в умовах цифрової трансформації

Представлене схематичне відображення дає розуміння процесу реалізації комплексу соціальної безпеки міста через поєднання таких складових як цифрова економіка, високі технології, інклюзія і екологічність. Саме ці складові під впливом трансформації, цифровізації та глобалізації дають змогу розвитку міст, забезпечують урбаністику та як наслідок спонукають соціалізацію безпекової системи міста.

Загалом, система соціальної безпеки міста має бути комплексною та орієнтованою на потреби різних груп населення. Вона повинна поєднувати традиційні методи з інноваційними та цифровими рішеннями для ефективного та справедливого забезпечення благополуччя та соціальної безпеки громадян.

Висновки. Забезпечення соціальної безпеки міста є складним завданням, яке вимагає інтегрованого підходу та співпраці між різними структурами, включаючи владні органи, громадські організації та приватний сектор. Так забезпечення соціальної безпеки вимагає впровадження інтегрованих стратегій, що охоплюють різні аспекти, такі як соціальні послуги, економічна стійкість, освіта та безпека. При цьому системи соціальної безпеки мають бути гнучкими та адаптабельними до змін у соціально-економічному середовищі та потребах громадян.

Забезпечення соціальної безпеки передбачає активну участь громадян у процесах прийняття рішень та визначенні пріоритетів у сфері соціальної політики, а також впровадження сучасних технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та аналітика даних, може покращити ефективність та доступність соціальних послуг.

Забезпечення рівних можливостей та інклюзивності для всіх громадян, включаючи вразливі соціальні групи є одним з пріоритетних напрямів розвитку соціальної безпеки міста. Інклюзія допомагає встановити рівновагу та забезпечити сталий розвиток.

Співпраця між владними органами, громадським сектором та приватним бізнесом може сприяти більш ефективному вирішенню проблем соціальної безпеки, а також забезпечення підтримки соціальних підприємств та ініціатив, спрямованих на вирішення соціальних проблем.

Загальний успіх забезпечення соціальної безпеки міста залежить від системності, довгострокової стратегії та партнерства між різними стейкхолдерами.

Література

1. Панченко В., Резнікова Н., Птащенко О., Івашенко О. Інституційні механізми активізації ринку праці в умовах повоєнного відновлення економіки України. № 23 (2023): Інвестиції: практика та досвід. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.23.18>. <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2585>
2. Tetyana Oleksiyuk, Olena Ptashchenko, Viktor Krasnoshchok, Dymytrii Grytshyshen and Larysa Sergiienko. Development of Information Policy of Ukraine under Martial Law. [ref]: vol.21.2023. Review of Economics and Finance, 2023, 21, 1432-1437 available at: <https://refpress.org/ref-vol21-a157/>, DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2023.21.157>
3. Kateryna Alekseeva, Mykhailo Maletych, Olena Ptashchenko, Olena Baranova and Zoriana Buryk. State Business Support Programs in Wartime Conditions. Economic Affairs, Vol. 68, No. 01s, pp. 231-242, February 2023 DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.2 URL: https://economicaffairs.co.in/Journal/abstract/id/N_TcyMw==
4. Баранов О. А. Трансформація: соціальна & цифрова & правова : монографія у 3-х т. Т. 1. Порятуюнок цивілізації: економіка результату. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2022. 272 с.
5. Michal Kosinski, David Stillwell & Thore Graepel, "Private traits and attributes are predictable from digital records of human behavior" (2013) 110:15 Proceedings of the National Academy of Sciences 5802.
6. Karchevskiyi, M., Losych, S., & Germanov, S. (2023). Socialization of artificial intelligence and transhumanism: legal and economic aspects. Baltic Journal of Economic Studies, 9(1), 61-70.

- <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-1-61-70>
7. Результати цифрової трансформації в регіонах України. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/rezultati-tsifrovoi-transformatsii-v-regionakhukraini-1>
 8. Трихліб Крістіна Олексіївна, Ковтун Володимир Володимирович. «Реалізація права на доступ до Інтернету: Україна vs міжнародна практика». Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання розвитку юридичної науки та практики» URL: <https://law.univ.kiev.ua/ua/pro-iurydychnyi-fakultet-statti/215-zaochne-viddilennia/prosto-oholoshennia/4834-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiiaaktualni-pytannia-rozvytku-iurydychnoi-nauky-ta-praktyky>
 9. Права людини в умовах цифрової трансформації суспільства : кол. моногр. / [Д. В. Лученко, О. В. Капліна, В. Я. Настюк та ін.] ; за ред. Д. В. Лученка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2022. 272 с.
 10. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
 11. Доронін І. М. Цифровий розвиток та національна безпека у контексті правових проблем. Інформація і право. 2019. № 1. С. 29-36.
 12. Білоус І. І. Поняття соціальної безпеки та її роль в системі національної безпеки держави. Ефективна економіка. 2019. № 3. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=695> 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.3.41
 4. Baranov O. A. Transformatsiya: sotsial'na & tsyfrova & pravova : monohrafiya u 3-kh t. T. 1. Poryatunok tsyvilizatsiyi: ekonomika rezul'tatu. Odesa : Vydavnychyy dim «Hel'vetyka». 2022. 272 s.
 5. Michal Kosinski, David Stillwell & Thore Graepel, “Private traits and attributes are predictable from digital records of human behavior” (2013) 110:15 Proceedings of the National Academy of Sciences 5802.
 6. Karchevskiy, M., Losych, S., & Germanov, S. (2023). Socialization of artificial intelligence and transhumanism: legal and economic aspects. Baltic Journal of Economic Studies, 9(1), 61-70. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-1-61-70>
 7. Rezul'taty tsyfrovoyi transformatsiyi v rehionakh Ukrayiny. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/rezultati-tsifrovoi-transformatsii-v-regionakhukraini-1>
 8. Trykhlіb Kristina Oleksiyivna, Kovtun Volodymyr Volodymyrovych. «Realizatsiya prava na dostup do Internetu: Ukrayina vs mizhnarodna praktyka». Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiya «Aktual'ni pytannia rozvytku yurydychnoyi nauky ta praktyky» URL: <https://law.univ.kiev.ua/ua/pro-iurydychnyi-fakultet-statti/215-zaochne-viddilennia/prosto-oholoshennia/4834-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiiaaktualni-pytannia-rozvytku-iurydychnoi-nauky-ta-praktyky>
 9. Prava lyudyny v umovakh tsyfrovoyi transformatsiyi suspil'stva : kol.monohr. / [D. V. Luchenko, O. V. Kaplina, V. YA. Nastyuk ta in.] ; za red. D. V. Luchenka ; Nats. yuryd. un-t im. Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2022. 272 s.

References

1. Panchenko V., Reznikova N., Ptashchenko O., Ivashchenko O. Instytutsiyni mekhanizmy aktyvizatsiyi rynku pratsi v umovakh povoyennoho vidnovlennya ekonomiky Ukrayiny. № 23 (2023): Investytsiyi: praktyka ta dosvid. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.23.18>. <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2585>
2. Tetyana Oleksiyuk, Olena Ptashchenko, Viktor Krasnoshchok, Dymytrii Grytsyshen and Larysa Sergiienko. Development of Information Policy of Ukraine under Martial Law. [ref]: vol.21.2023. Review of Economics and Finance, 2023, 21, 1432-1437 available at: <https://refpress.org/ref-vol21-a157/>, DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2023.21.157>
3. Kateryna Alekseiєva, Mykhailo Maletych, Olena Ptashchenko, Olena Baranova and Zoriana Buryk. State Business Support Programs in Wartime Conditions. Economic Affairs, Vol. 68, No. 01s, pp. 231-242, February 2023 DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.2 URL: https://economicaffairs.co.in/Journal/abstract/id/N_TcyMw==
10. Pro zakhyst personal'nykh danykh: Zakon Ukrayiny vid 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
11. Doronin I. M. Tsyfrovyi rozvytok ta natsional'na bezpeka u konteksti pravovykh problem. Informatsiya i pravo. 2019. № 1. S. 29-36.
12. Bilous I. I. Ponyattya sotsial'noyi bezpeky ta yiyi rol' v systemi natsional'noyi bezpeky derzhavy. Efektyvna ekonomika. 2019. № 3. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=695> 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.3.41

Ptashchenko O.V. The social security system of the city in the conditions of digital transformation.

The presented article examines the main features of the modern social security system of the city, presents the main characteristics of social security and proposed ways of developing the city's social security under the conditions of digital transformation. Digital transformation of social security systems in cities makes it possible to create more flexible and effective mechanisms for supporting citizens. The use of innovative technologies contributes to improving the

quality of services and responding to changes in the social environment, ensuring greater social justice and sustainability in the development of cities. The main goal of the article is to determine the direction of the formation of the social security system of the city in the conditions of digital transformation, to determine its main components and to analyze possible ways of its improvement. Digital transformation can play a key role in improving the social security systems of cities and ensuring effective support for residents. To improve the social security system, the possibility of introducing electronic platforms for registration and submission of applications for receiving social services is being considered, which will simplify the process and reduce bureaucracy. Access to online systems for residents and social workers to monitor and update the status of applications and payments is also optimized. It is also important to take into account the use of analytics and artificial intelligence to analyze data about social groups and determine their needs; provision of personalized social support based on analysis of individual needs and circumstances; introduction of cashless transactions for the payment of social benefits and benefits, which will ensure quick and safe receipt of funds; using systems to

monitor social resource balances and cost effectiveness to improve budget management. The digital transformation of social security can improve the availability and quality of social services, reduce bureaucratic barriers and contribute to more efficient use of resources to improve the quality of life of urban residents. All this contributes to the creation of a more modern and flexible approach to social support.

Keywords: level of social security of the city, national economy, development, risks and threats, digital platforms, digital business, transformation, digital economy, digital technologies, smart entrepreneurship, economic security system, social subsystem, digital transformation

Птащенко Олена Валеріївна – д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва і торгівлі, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Стаття подана 01.12.2023